

376: Vadeli Satış ve Kurban Etinin Taksimi

Tarık Ebu Abdullah

30 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Salam aleykum hocam, Hayvancılık ile uğraşan bazı arkadaşların merak ettiği bir kaç soruyu size sormak istedim. Arkadaş diyor ki: Hayvan pazarında satıcı (*hayvan sahibi*); "Şu koyun şimdi 100 lira ama param yok ancak sonra veririm diyorsan, iki ay sonra 200 lira" diyor.

Birinci bu faize girer mi? İkincisi alıcı (*hayvan alan*) iki ay süresince bu hayvandan yararlanıyor bu olayı alakadar eder mi? Birde Kurban bayramı yaklaştı, etleri sünnete göre nasıl taksim edip bölmemiz gerekir? Biraz uzun oldu hakkınızı helal edin.

CEVAP

Ve aleykumussalam ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Muhterem kardeşim, Vadeli alış veriş akit öncesi iki tarafın iki fiyattan birinde ittifak etmeleri şartıyla ve vadenin belli olması şartıyla şeran caizdir.

İki fiyattan kasıt ya peşin fiyat veya vadeli fiyattır. Senin verdiğin misalde satıcı; "ben bu koyunu peşin fiyatla 100 TL'ye veya 2 ay sonra vermek üzere 200 TL'ye satıyorum" dediği takdirde alıcı; "ben bu koyunu 2 ay vadeli olarak 200 TL'ye satın aldım" derse alış veriş sahihtir. İmam el-Buhari (*rahimehullah*)'ın tahric ettiği haberde Berire kendisini efendisinden her sene bir ukıyye vermek üzere 9 ukıyye karşılığında vadeli satın almıştır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) de onu bundan men etmemiştir. Ve Allah (*subhanehu ve teâlâ*)'nın şu kavli de vadeli alış verişin cevazına işaret ediyor:

"Ey iman edenler! Belirlenmiş bir süre için birbirinize borçlandığınız vakit onu yazın." (*el-Bakara 282*)

Lakin iki fiyattan birisi ve vade süresi belirlenmediği takdirde akit batıl olur. Mesela satıcı; "bugün verirsən 100 TL'ye 2 ay sonra verirsən 200 TL'ye olur" derse caiz olmaz. Zira iki fiyatla satış olur ki bundan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) men etmiştir. Kurban etlerin taksimine gelince nebevi sünnette bunun için bir ölçü gelmemiştir. İlk üç günden fazla kurban etlerini saklamak yasaklanmıştır. Lakin daha sonra bu yasak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in **"Ben size ancak şu toplanan zayıf bedevilerden dolayı men ettim. Artık yiyin, biriktirin ve tasadduk edin!"** buyruğu ile kalkmıştır. Ama Rasûlullah *sallallahu aleyhi vesellem* yemenin, biriktirmenin ve tasadduk etmenin miktarını tayin etmemiştir.

Ama ibni Mesud, ibni Abbas ve ibni Ömer (*radiyallahu anhum*)'dan gelen rivayetlere göre üçte birini kurban sahibi kendi yer, üçte birini istediğine yedirir ve üçte birini fakirlere tasadduk eder. Birçok ulema kurban etlerin böyle taksim edilmesini güzel bulmuşlardır. Bir durum farklı bir taksimi gerektirmediği sürece şüphesiz en güzel olan da budur. Ama yarı yarıya bölmeye, yarısını yiyip yarısını tasadduk etmeye veya ekserini kendine tutup azını başkalarına yedirmeye veya tasadduk etmeye de şeran bir mani yoktur. Bazı âlimler böyle tercih etmişlerdir. Allah-u Alem.